

ÅRSBERETNING 2021/2022

FREMMER, SAMLER & STYRKER

KOOPERATIONEN

*Anstændige jobs og
økonomisk vækst.
Fremme vedvarende,
inklusive og bæredygtig
økonomisk vækst, fuld og
produktiv beskæftigelse
samt anstændigt arbejde
til alle.*

8 ANSTÆNDIGE JOBS
OG ØKONOMISK
VÆKST

Formandens indledning

Mange taler om det – vi kan mærke det: Det er woke at være kooperativ!

Som I vil se længere inde i beretningen, har vi også i 2021 haft en rigtig fin tilvækst af nye medlemmer. Vi talte lidt om det, da vi var sammen i oktober, og også siden da er nye kolleger kommet til. Blandt andet vil mange sikkert glæde sig over, at det nu også er muligt at tilbringe søndag eftermiddag med kooperativ fodbold, da vi nu har hele to klubber som medlemmer. Fuldstændigt som man kan i Barcelona!

En af de store nye aktiviteter i 2021 har været iværksætterforløbene ØreXund, som vi laver sammen med vores svenske søsterorganisation Coompanion. Samarbejdet med Coompanion er samtidig en rigtig god mulighed for at få et godt kig ind i maskinrummet i en organisation, som ligner Kooperationen så meget, men som for 15 år siden fik nyt liv gennem et tættere samspil med erhvervshusene i de svenske regioner.

Vi benytter derfor muligheden i erhvervsministeriets ekspertgruppe til også at arbejde for at etablere en lignende ordning med kooperative vejledningsenheder i alle regionerne i en samfinansieringsmodel som den svenske. Det vil give os muligheden for at være helt tydeligt til stede også i landdistrikterne, og dermed understøtte de mange forskellige grupper, der med forskellige perspektiver alle arbejder for at bevare muligheden for et godt og velfungerende liv på landet.

Et andet hjørne af det kooperative iværksætteri er, når en virksomhed med successionsproblemer kan hjælpes til et generationsskifte til medarbejdere. Det er en mulighed, som i dag ikke er tilstrækkeligt kendt eller udbredt med det resultat, at vi ofte ser sunde virksomheder lukke og dygtige medarbejderes kompetencer gå til spilde. Derfor arbejder vi både i ekspertudvalget, men også sammen med kooperative fondsmidler på at etab-

lere et omdrejningspunkt for sådanne kooperative successioner – det være sig til medarbejdere eller andre grupper af stakeholdere.

Vi troede, at vi var »gennem krisen«, nu da Coronaen klingede af, og restriktionerne blev ophævet. Vi havde endda klaret os ret godt igennem – ingen tabte medlemmer, og de fleste endda med gode resultater nedlukningerne til trods. Men den nye krise, med kæmpe prisstigninger hele vejen rundt og risiko for stagnation i byggeriet kommer til at sætte sig spor.

Jeg vil derfor runde af med at sige, at jeg er utroligt stolt af at være en del af en bevægelse, der i sorte tider, som den vi befinder os i lige nu med krigen i Ukraine, formår at stå sammen og være og blive til stede der, hvor der er allermost brug for det. Kooperativerne er en del af almindelige menneskers liv og levned, uanset at verden står i flammer. Men også at vi formår at holde hjertet varmt og hovedet koldt og insisterer på, at der altid skal være en bro

Birte Flæng Møller

FORMAND

tilbage til samarbejde og samliv efter konflikter, efter krigen.

Så når vi nu i bestyrelsen er i gang med at forny vores strategi frem mod 2023, så er det med fortrøstning, for ikke blot er det Woke at være kooperativ – det er ægte samfundsnytte og bæredygtighed, når vi sammen arbejder ud fra de fælles grundliggende værdier, som ikke slippes, selv om det nogen gange er svært, besværligt, dyrt og langsommere.

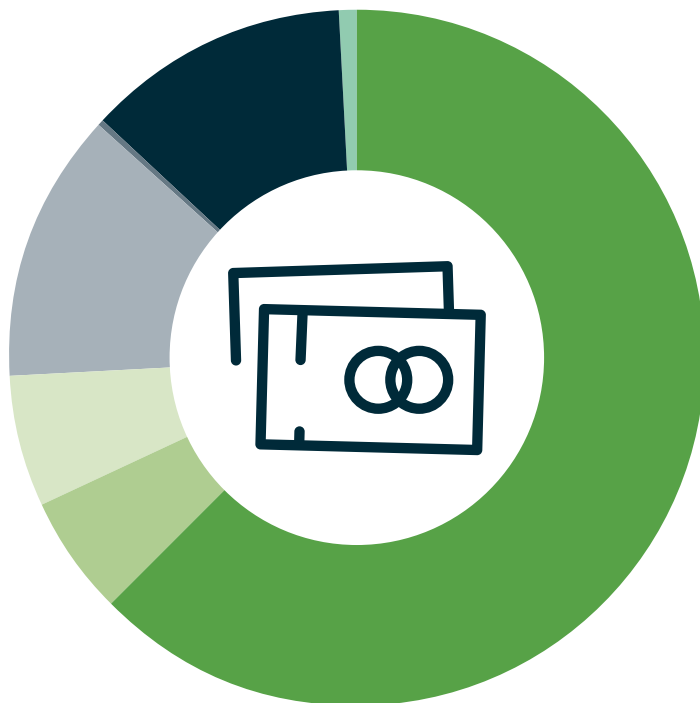

*Vi skal gøre byer,
lokalsamfund og
bosættelser inkluderende,
sikre, robuste og
bæredygtige.*

11 BÆREDYGTIGE BYER
OG LOKALSAMFUND

**Hvorfra
kommer
vores penge?**

Indtægter

Vores altoverskyggende finansiering kommer fra medlemskontingent – og det er vi stolte af. For det betyder, at vores medlemmer både efterspørger, men også er villige til at betale for vores ydelser.

Ud over medlemskontingent har vi indtægter fra de projekter, vi laver, fra administration af forskellige fonde og foreninger, fra de kurser vi udbyder og fra de overenskomstmæssige aftaler om midler til bl.a. lederuddannelse.

●	62,66% KONTINGENT
●	5,57% ADMINISTRATION
●	6,00% BPA
●	12,68% UDDFONDE
●	0,25% RÅDGIVNING
●	12,09% PROJEKTER
●	0,74% ØVRIGE

**Hvordan
bruger vi
pengene?**

Udgifter

Vores kerneydelser er rådgivning og vidensformidling. Derfor er vores største udgiftspost lønninger. I perioden har der været 14 medarbejdere i sekretariatet.

Vi har udvidet vores kompetencer med en kommunikations- og public affairs konsulent, for bl.a. at styrke vores politiske fortalervirksomhed og tydelige tilstedeværelse i medierne. Posten organisation er vores årsmøde, konferencer og markedsføring. Posten internationalt dækker vores medlemskaber af ICA, Cooperatives Europe, CECOP, og »Fællesråd« er de lokale kooperative erhvervsforeninger.

-
- **59,91% PERSONALE**
 - **0,32% MØDER**
 - **5,15% ORGANISATION**
 - **14,38% PROJEKTER**
 - **4,05% KURSER**
 - **4,62% LOKALER**
 - **2,81% KONTINGENTER**
 - **6,60% IT & KONTOR**
 - **1,36% FÆLLESRÅD**
 - **0,79% BESTYRELSE**

Hvad arbejder vi med i sekretariatet?

I 2021 har vi naturligvis fortsat vores arbejde med de fem strategiske fyrtårne: At sikre Kooperationens fundament, At forbedre de politiske rammevilkår, At få flere kooperative iværksættere, At få flere medlemmer og At sikre høj medlemstilfredshed.

Og som en del af det arbejde ligger vores kerneopgaver med personalejura og HR-rådgivning, Koop-Barsel og Er-

hvervsjura, Byggejura og entrepriseretten.

Selvom Corona også har fyldt rigtig meget i beretningsperioden, så er vi lykkedes med mange nye ting, som vi præsenterede på det forsinkede årsmøde i efteråret 2021, og som I kan læse meget mere om på de følgende sider.

Rigtig god læselyst!

Overblik over strategiske indsatser og projekter

**SIKRE
KOOPERATIONENS
FUNDAMENT**

**FORBEDRE
DE POLITISKE
RAMMEVILKÅR**

**FÅ FLERE
KOOPERATIVE
IVÆRKSÆTTERE**

**FÅ FLERE
MEDLEMMER**

**SIKRE HØJ
MEDLEMS-
TILFREDSHED**

Sikre Kooperationens fundament

Vi ønsker, at flere kooperative virksomheder kan se Kooperationen som den organisation, der repræsenterer deres interesser. Vores målsætning er at sikre og styrke Kooperationens fundament ved at modernisere og opdatere vedtægterne, så vores definition af, hvad et kooperativ er, kommer tættere på de internationale definitioner. Derved er det tydeligere for både potentielle medlemmer, det politiske system og andre aktører, hvem og hvad vi repræsenterer.

Moderniserede og opdaterede vedtægter

Vores vedtægter er et grundlæggende og vigtigt dokument i vores fælles forståelse af organisationen og de rammer, vi samarbejder under. Derfor er det med stor glæde, at vedtægterne blev opdateret og moderniseret på det fysiske årsmøde, der efter udskydelse blev afholdt i oktober 2021. Bestyrelsen har over en længere periode udarbejdet forslag til nye vedtægter, som i højere grad definerer vores medlemmer i overensstemmelse med de internationale kooperative principper og værdier. Grundet Corona har moderniseringen været udsat, da det har været vigtigt for bestyrelsen, at netop noget så grundlæggende som vores vedtægter blev behandlet på et fysisk årsmøde. På årsmødet 2021 var der stor enighed om, at de opdaterede vedtægter skulle inkludere ICA's definitioner på de kooperative principper, som bruges internationalt.

De moderniserede og opdaterede vedtægter finder du på vores hjemmeside. Hvis du har lyst til at dykke ned i de internationale principper, kan du finde ICA's »Guidance Notes to

the Co-operative Principles« på vores hjemmeside.

Nyt kontingentsystem

På samme måde har bestyrelsen også udarbejdet et forslag til ny kontingentstruktur, som tager højde for en mere divers og mangfoldig medlemskare med flere forskelligartede behov for servicering. Der er nu forskellige former for medlemskaber og kontingenter, som bedre afspejler medlemmernes og potentielle medlemmers virksomhedsformer og rådgivningsbehov.

Forslaget om et nyt kontingentsystem blev vedtaget på årsmødet 2021 og er en eksekvering af de strategiske indsatser, som skal sikre flere medlemmer. Det nye kontingentsystem indeholder blandt andet også et særligt iværksætterkontingent på lige fod med andre arbejdsgiverforeninger.

De syv kooperative principper

Demokratisk
medlemskontrol

Frit og
ligeværdigt
medlemskab

Selvstændig
og uafhængig

Medlemmers
økonomiske
deltagelse

Uddannelse,
oplysning
og information

Samarbejde
mellem
kooperativer

Interesse
for samfundet

Forbedre de politiske rammevilkår

Kooperationen arbejder politisk og igennem egne aktiviteter for at forbedre vilkårene for at starte, drive og vækste kooperative og socialøkonomiske virksomheder i Danmark.

På vej mod bedre rammevilkår

Indsatsen for bedre politiske rammevilkår tager udgangspunkt i vores ønske om at styrke kendskabet til og udbredelsen af de kooperative og socialøkonomiske virksomhedsformer i Danmark. Det gør vi både gennem vores politiske arbejde, i vores kommunikation, og gennem vores projekter:

- I vores politiske arbejde er det i denne strategiperiode en central målsætning at få gennemført ændringer i lovgivningen, så kooperative bliver en tydeligere defineret virksomhedsform. I 2021 har det særligt været gennem ekspertarbejdsgruppen om demokratiske virksomheder, at vi arbejder mod at forbedre de politiske rammevilkår.
- I 2021 har vi styrket vores kommunikationsindsats, hvor målsætningen er at øge kendskabsgraden til Kooperationen og den kooperative virksomhedsform. Det gør vi gennem målrettet kommunikation, hvor vi skriver debatindlæg, giver interviews, holder oplæg, udsender nyhedsbreve og systematisk laver opslag på de sociale medier.

- I vores projekter er målsætningen at styrke kendskabet til og udbredelsen af de kooperative og socialøkonomiske virksomhedsformer med fokus på socialt ansvar, bæredygtighed og beskæftigelse til mennesker på kanten af arbejdsmarked. Et arbejde, vi har løftet gennem projekterne Rummelig Genstart og Bæredygtig maler.

På de følgende sider beskriver vi de konkrete indsatser nærmere.

Politik

Ekspertharbejdsgruppe

Med finanslovsaftalen for 2021 afsatte regeringen og aftalekredsen seks mio. kr. til at styrke vidensgrundlaget om kooperative, demokratiske virksomheder i Danmark. Aftalen blev i juli 2021 fulgt op med nedsættelsen af Ekspertarbejdsgruppen om demokratiske virksomheder, der fik til opgave at belyse feltet og afrapportere til erhvervsministeren i 2. kvartal 2022.

Ekspertarbejdsgruppen om demokratiske virksomheder har derfor været et naturligt centrum for Kooperationens politiske arbejde i 2021. Indledningsvist handlede dette om at bidrage konstruktivt til at præge afgrænsningen af ekspertarbejdsgruppens fokus og opgaver. Herudover var det en prioritering at sikre Kooperationen en plads som medlem af arbejdsgruppen. Denne indsats lykkedes. Vi er repræsenteret i ekspertarbejdsgruppen sammen med medlemsvirksomhederne JORTON og Analyse & Tal. Herudover fordeler gruppens 15 øvrige medlem-

mer sig bredt med repræsentanter for bl.a. Landbrug & Fødevarer, flere store forbrugerejede virksomheder, fagbevægelsen og forskningsverdenen. Ekspertarbejdsgruppen påbegyndte sit arbejde i august 2021, og der er planlagt 10 møder frem til juni 2022.

Kooperationens rolle

Vi er indgået i en tæt dialog med Erhvervsstyrelsen, der sekretariatsbetjener ekspertarbejdsgruppen.

Her har vi bl.a. peget på relevante lovgivningsmæssige udfordringer, bidraget til udarbejdelse af vejledningsmaterialer til virksomhedsguiden.dk, og bidraget med henvisninger til kooperative virksomheder, rådgivere og eksperter i både Danmark og udlandet, der har holdt oplæg på ekspertarbejdsgruppens møder.

Vi har desuden bidraget til fire analyser, der skal ligge til grund for den afsluttende del af ekspertgruppens arbejde, herunder dens afrapportering og anbefalinger. Analyserne er

Ekspertharbejdsgruppens kommissorium

Ekspertarbejdsgruppen har bl.a. til opgave at:

- Undersøge og beskrive demokratiske virksomheder og afdække udbredelse og erfaringer.
- Belyse barrierer for at oprette nye, udvikle eksisterende samt omdanne til demokratiske virksomheder og komme med anbefalinger til at forbedre forholdene.
- Foretage benchmark af regler i forhold til andre landes regulering og beskatning samt muligheder for at rejse risikovillig kapital.
- Vurdere hvorvidt de nuværende ejerformer er tilstrækkeligt rummelige, eller om der er behov for nye selskabsformer.

gennemført af hhv. Roskilde Universitet, Copenhagen Business School og IT-universitetet og omhandler følgende temaer:

- Kortlægning og komparativ undersøgelse af demokratiske virksomheder
- Iværksætteri med demokratisk islæt – analyse af forholdene i Danmark
- Barrierer for demokratiske virksomheder
- Generations- og ejerskifte

Kommunikation

De strategiske målsætninger er tænkt ind i alle kommunikationsindsatser, hvor vi altid har for øje at italesætte det kooperative dna, samtidigt med at vi understreger vigtigheden af Kooperationen som arbejdsgiver- og interesseorganisation. Helt konkret har indsatsen tre sigter: For det første at italesætte Kooperationen som hele Danmarks arbejdsgiver- og interesseorganisation. For det andet at skabe bevågenhed om og kendskab til selve den kooperative virksomhedsform, og endelig skal indsatsen bidrage til at fremhæve og belyse Kooperationens medlemsvirksomheders særlige dna,

samfundsnytte, udfordringer og deres succeshistorier.

Dette er der målrettet blevet arbejdet med gennem vores nyhedsbrev, der er udsendt hver 14. dag, gennem kontinuerlige opslag på vores sociale medier på Facebook, LinkedIn, Instagram og Twitter og ved at starte processen op om en ny og skarpere visuel identitet. Vi vil skabe en klar rød tråd gennem hele vores kommunikationsindsats, så både hjemmeside, nyhedsbrev, powerpoint præsentationer, opslag på de sociale medier gennem farver, skrifttype og form har et samlet klart udtryk.

Fortalervirksomhed og synlighed

Vores mål er at være en synlig og saglig aktør i vores fortalervirksomhed, hvor vi løfter sager og dagsordener, som er vigtige for vores medlemsvirksomheder og den kooperative sektor som helhed.

I 2021 har vi gennem artikler bragt i henholdsvis Børsen, Politiken, Jyllands-Posten, Altinget, Avisen Danmark og Ugebrevet A4 sat fokus på behovet for flere demokratiskejet virk-

somheder, en kooperativ lov, entreprenørskab på skoleskemaet og bedre vilkår for socialøkonomiske virksomheder, der ansætter fleksjobbere. Derudover har vi givet et hav af interviews, hvor emnerne spænder fra alt til grøn omstilling, lokalt drevene og borger-ejede initiativer i landdistrikterne og behovet for, at erhvervsuddannelserne tales op, hvis vi skal have flere dygtig faguddannede i fremtiden. Dertil har det været et fokusområde for os at fremhæve, hvordan vores medlemmer tager et socialt og samfundsansvar ved, at de i gennemsnit tager flere læringe.

Som del af vores fortalervirksomhed blev 2021 også året, hvor vi sammen med forfatterne Jacob Rask og Helena Gjerding lancerede en bog om Kooperative i Danmark; Den Kooperative Håndbog – Iværksætteri i fællesskab.

Projekter

Rummelig Genstart

Kooperationen er partner i Rummelig Genstart, der skal skabe rummelige og socialøkonomiske arbejdspladser i kølvandet på corona-krisen. Rummelig Genstart er finansieret af Den Europæiske Socialfond, decentrale erhvervsfremmemidler og en række kommunale samarbejdspartnere. Projektet drives af operatøren Projekter imidt. Projektet er opstartet i 2021 og fokuserer på tre områder: Borgerrettede aktiviteter, socialøkonomiske partnerskaber og sociale indkøb i kommunerne. Vores rolle i projekter har omdrejningspunkt i at etablere socialøkonomiske partnerskaber mellem ordinære virksomheder og socialøkonomiske virksomheder samt at fremme brugen af sociale indkøb i kommunerne.

Markant tilstedeværelse i den offentlige debat

Det var været en prioritet for os at være markant til stede i den offent-

lige debat og have en klarere og mere kontinuerlig tilstedeværelse på de sociale medier, som bliver mere og mere dagsordensættende for den offentlige debat. Vi har optrådt i landets førende trykte og digitale medier med egne debatindlæg og kronikker 10 gange og har givet citater og er blevet omtalt over 27 gange i forskellige medier.

Vi har en øget tilgang af følgere på samtlige af vores sociale medier, hvor vi har profiler på Facebook, LinkedIn, Instagram og Twitter. Gennem vores opslag har vi delt de artikler, vi har skrevet og medvirket i, omtalt og promoveret vores projekter, sat fokus på dagsaktuelle politiske emner og delt vores medlemmers succeshistorier og unikke virke.

Fortalervirksomhed/Kommunikation

Et overblik over nogle af de sager og dagsordener, Kooperationen har bidraget til i det forgange år.

Socialt ansvar & arbejdsvilkår

Socialt ansvar og arbejdsvilkår har været en vigtig dagsorden for os i løbet af 2021. Det er kommet til udtryk gennem flere artikler bragt i Altinget, hvor vi har sat fokus på skabelsen af flere rummelige arbejdspladser og behovet for bedre regler på fleksjob området. Derudover har vi i Politiken et fokus på arbejdsvilkår og den kooperative model som middel til at bekæmpe af magtmisbrug.

Kooperativt iværksætteri på skoleskemaet

I Børsen slog vi sammen med iværksætter Lee Gammeltoft et slag for, at iværksætteri kommer ind med modernælken og gøres til emne, der allerede i Folkeskolen undervises i. Vi er også indgået i partnerskab om et digitalt dilemmaspil målrettet universiteter og handskoler, som skal klæde iværksættere på til at skabe morgendagens fællesejede virksomheder. Dilemmaspillet blev omtalt i Akademikerbladet, hvor der også var en artikel fra os.

Demokratiske virksomheder

Rammevilkårene for demokratisk ejede virksomheder har i 2021 været et stort fokusområde for os, hvor vi er afsender på flere debatindlæg om emnet til bl.a. Avisen Danmark og Altinget. Emnet har også nydt en del politisk og mediebevågenhed, med bl.a. oprettelsen af Ekspertarbejdsgruppen, som både Kooperationen og flere af vores medlemsvirksomheder er del af.

Bæredygtig maler

I 2021 indgik vi i partnerskab med foreningen Naboskab om projektet »Bæredygtig omstilling og samfundsansvar i malerbranchen - fra overordnede Verdensmål til konkret handling«, hvor vi lancerede en hjemmeside med en ny branchevejledning, et idekatalog, best practice film og lette råd til, hvordan malervirksomheder kan gøre deres virksomhed mere socialt og miljømæssigt bæredygtig. Målet for projektet er, at det skal være lettere for malerbranchen at tænke bæredygtigt, både i forhold til social ansvarlighed ved at tage flere læringe og miljømæssigt ved at få oversigt over miljømærkerne og en branchevejledning med fokus på, hvordan Verdensmålene omsættes til konkrete bæredygtige tiltag. Bæredygtig maler er støttet af Erhvervsstyrelsen.

Den grønne dagsorden

I debatten om den grønne omstilling har vores kernebudskab været, at omstillingen også skal komme nedefra, og at fælles ejerskab og demokratisk iværksætteri skal spille en vigtig rolle i landdistrikterne, hvilket vi har sat fokus på i et debatindlæg bragt i Jyllands-Posten. I samarbejde med foreningen Naboskab har vi lanceret hjemmesiden Bæredygtigmaler, som kommer med en guide til miljømærkninger, og hvordan malervirksomheder kan være mere bæredygtige og tage et socialt ansvar.

Flere kooperative iværksættere

Kooperationens mission er at fremme den kooperative virksomhedsmodel. Derfor vil vi inspirere og hjælpe flere, som starter virksomhed, til at vælge den kooperative virksomhedsform; positionere Kooperationen som central vidensaktør for start af kooperativ virksomhed og som et attraktivt fællesskab for kooperative iværksættere.

Projekter

Mange af de projekter, vi har engageret os i, har samme udgangspunkt, nemlig at understøtte og fremme vores mission om at få flere kooperative iværksættere. I 2021 har vi gennemført og opstartet flere forskellige projekter og indsatser, hvor den røde tråd med at udbrede viden om kooperativt iværksætteri er gennemgående. I kan læse mere om projekterne her og finde beskrivelse af dem alle på vores hjemmeside.

COMPETE!

Flere og flere arbejdsgivere efterspørger højtuddannede medarbejdere med bløde kompetencer heriblandt kommunikation, samarbejde, kreativitet og kritisk tænkning. En tendens, som vurderes at blive forstærket over det næste årti. Vi deltager i det internationale COMPETE projekt, som har et overordnet mål om at udvikle relevante værktøjer, der skal støtte kandidater og nyuddannede i at tilegne sig disse bløde kompetencer, så de bliver jobparate til fremtidens arbejdsmarked. Gennem projektet har vi skabt et

læringsspil, der skal fungere i en virksomhedsmæssig kontekst. Spilbaseret træning har en høj succesrate, da det vækker brugerens indre motivation, som derved aktiverer adfærdssændringer. Spillet, der er oversat til dansk, vil være tilgængeligt på vores hjemmeside i løbet af maj 2022.

ØreXund Ekskubator – for kooperativt iværksætteri

ØreXund Excubator er et EU støttet projekt, hvor vi er partner sammen med Coompanion og Tænk tanken Demokratisk Erhverv. Projektet skal sikre tilvæksten af nye kooperativer i Øresundsregionen og dermed skabe fornyet økonomisk vækst i regionen. ØreXund Excubator er et bæredygtigt iværksætterprogram for nystartede og etablerede virksomheder i Øresundsregionen, hvor projektet strækker sig over fire forløb med måltal om 120 deltagere. Et forløb omfatter seks digitale workshops og tre fysiske møder i København og Malmø. Deltagerne får tilknyttet en personlig virksom-

hedsrådgiver fra både Sverige og fra Danmark, som rådgiver deltagerne i at udvikle deres forretningside. ØreXund Excubator afsluttes i juni 2022.

Gennem projektets inkubator har over 100 iværksættere på begge sider af Øresund fået undervisning om kooperativt iværksætteri og rådgivning med at afklare forretningsgrundlaget, etablere sig, udvikle, afprøve og kommercialisere deres produkt.

Klub Kooperativ

Som led i ØreXund Excubators udvikling har vi afholdt seminarer om kooperativ organisering og etableret Klub Kooperativ, et fysisk fællesskab og co-workspace. Med Klub Kooperativ ønsker vi at knytte iværksætterne tættere på organisationen og dermed vores værdifællesskab. ØreXund Excubator skal sikre jobskabelse og fremtidssikre tilvæksten af nye demokratiskstyrede- og bæredygtige virksomheder i Øresundsregionen.

Den kooperative håndbog

I 2021 udkom Den Kooperative Håndbog – Iværksætteri i fællesskab skrevet af Helena Reumert Gjerding og Jacob

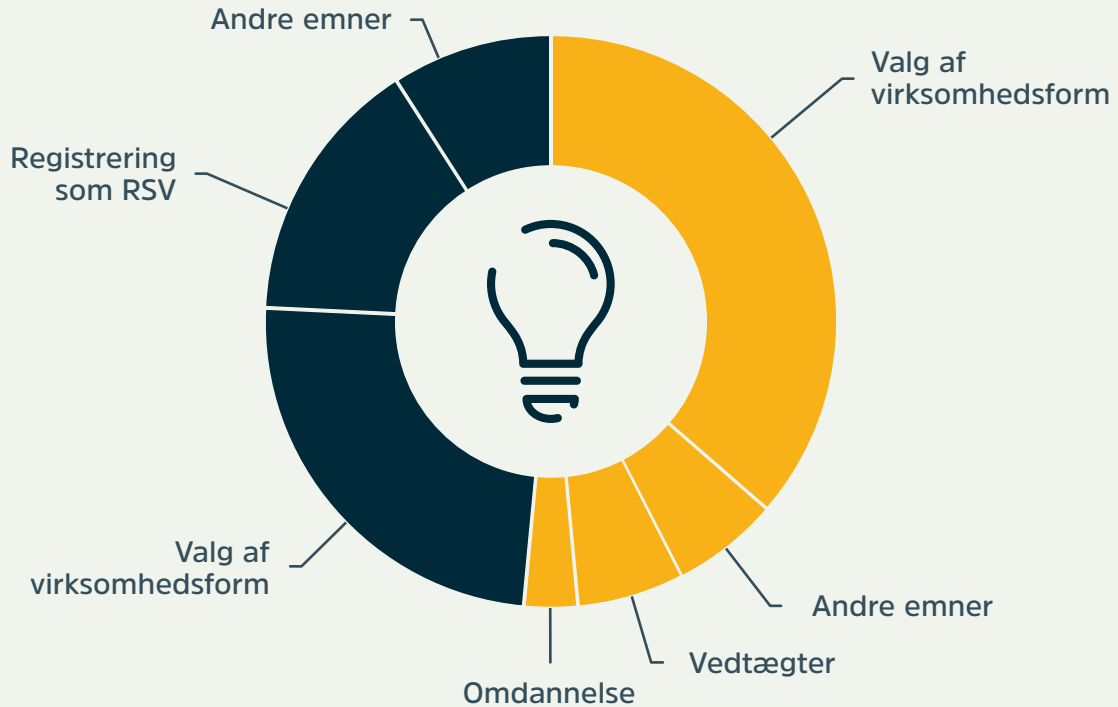
Rønnoe Rask. Bogen er en praktisk vejledning for iværksættere, som drømmer om at starte virksomhed i fællesskab. Tanken bag Den Kooperative Håndbog har været at hjælpe nye kooperativer med at skærpe deres forretningsidé, crowdfunde selskabskapital, vælge den rigtige selskabsform og træffe beslutninger i fællesskab. Bogen er skrevet med henblik på at være så let tilgængelig som mulig og at kunne bruges aktivt og udgør et solidt juridisk og økonomisk fundament for pionerer i den nye andelsbevægelse. Bogens forfattere tror på at ved at skabe hundredvis af demokratiske virksomheder i løbet af de næste årtier, vil man påvirke den nødvendige omstilling, hvor stigende ulighed og kortsigtet gevinst erstattes med robusthed, medbestemmelse og fælles velstand. I Den Kooperative Håndbog møder læseren medarbejdere fra 15 forskellige danske kooperativer og deres erfaringer med at organisere sig kooperativt. Bogen er støttet af Kooperationen.

Kooperativet – et nyt og unikt spil

SIW-projektet undersøger fremtidens vidensarbejde og alternative organise-

ringsformer som kooperativer. I projektet har vi, sammen med Analyse & Tal som case, udviklet det første digitale dilemmaspil af sin art. Her kan alle med interesse i kooperativt iværksætteri opleve, hvordan det er at være en del af et medarbejderejet kooperativ.

Emner for iværksætterhenvendelser

● 48% VIL STARTE SOCIALØKONOMISK VIRKSOMHED

● 52% VIL STARTE KOOPERATIV VIRKSOMHED

Nye medlemmer

Vi vil gerne have flere medlemmer i Kooperationen for at sikre de nødvendige økonomiske ressourcer, give mulighed for at høste stordriftsfordele samt øge organisationens politiske gennemslagskraft. En større medlemsskare vil også kunne øge vores mulighedsrum for at forbedre services til eksisterende medlemmer.

Et stærkt fællesskab

Jo flere medlemmer vi er i Kooperationens fællesskab, jo stærkere er vi, og jo bedre service kan vi levere til vores medlemmer. Vi er rigtig glade for de nye medlemmer, der finder os af sig selv. For det viser, at vi leverer ydelser, som giver mening for vores potentielle medlemmer. Vi ved dog også, at for få stadig kender os, så derfor er en del af vores arbejde kontinuerligt at opøge nye potentielle medlemmer.

En opsøgende indsats

At få nye medlemmer kræver, at vi er opsøgende over for de virksomheder og organisationer, vi tror kan få glæde af vores medlemstilbud og som værdimæssigt passer ind i Kooperationen. I vores kommunikation og fortalervirksomhed har vi gennem 2021 haft som mål at øge synligheden om vores eksistens og gøre det tydeligt, hvorfor lige præcis, man skal være medlem af vores fællesskab, og hvad man som medlem får ud af sit medlemskab. Derfor er det også en fast del af vores præsentation, når vi holder oplæg og foredrag, at der er henvisninger til, at man kan blive medlem, følge os på de

sociale medier, og at man kan skrive sig op til vores nyhedsbrev.

Vores nye medlemmer

Vores medlemmer kan groft sagt opdeles i tre grupper: De kooperative virksomheder, de socialøkonomiske virksomheder og civilsamfundsorganisationer (NGO'er). Og vi har fået nye medlemmer inden for alle tre grupper i løbet af det seneste års tid. Vi har bl.a. det seneste års tid budt velkommen til CISU – Civilsamfund i Udvikling, Caritas Danmark, Danish Muslim Aid, Kvinderådet, Alkohol & Samfund, DSU, Enhedslistens folketingsgruppe og landssekretariat, FIXRS, Flexwerker, JEWAS Skive, Journalistbureauet Tank, Nørrebro United, PolyPoly og SEP Nord. Her er både små iværksættervirksomheder og store organisationer med mange år på bagen, som alle deler vores fællesskabsbaserede værdisæt.

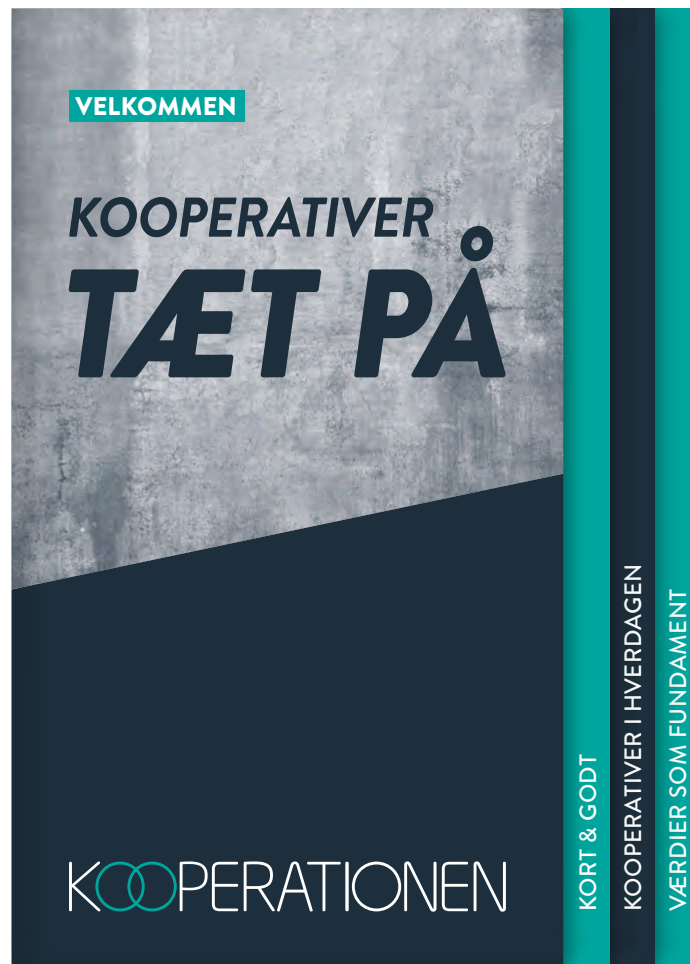
I løbet af de seneste år har vi haft fokus på at tale med civilsamfundsorganisationer (NGO'er), fordi vi synes, der er et godt match imellem Kooperationens værdier og de værdier, mange NGO'er er bygget på. Samtidig

har vi et fokus på kooperativt og socialt iværksætteri, fordi nutidens iværksættere skal løse fremtidens samfundsudfordringer og også meget gerne være medlemmer af Kooperationen. Endelig taler vi selvfølgelig også hellere end gerne med alle de spændende og seje kooperative og socialøkonomiske virksomheder, vi møder på vores vej.

Vi byder alle nye medlemmer velkommen og håber på, at vi kan sige velkommen til mange flere interessante virksomheder og organisationer i løbet af det næste år.

Ny introduktionsfolder

I april 2021 udgav vi en introduktionsfolder 'Kooperativer tæt på', en folder I med fordel kan give til nye medarbejdere. Formålet er at gøre det let for nye medarbejdere, som gerne vil forstå, hvilket fællesskab vedkommende er blevet en del af, samt at fortælle om de potentialer kooperativer har. Folderen har også fokus på de værdier, der tilsammen udgør grundstenen i en kooperativ virksomhed.

Sikre høj medlems-tilfredshed

Kooperationen skal være til gavn for medlemmerne. Derfor er det et strategisk mål at have tilfredse medlemmer, som vil anbefale andre at være medlem, og som ser medlemskabet af Kooperationen som et naturligt led i det at være en del af en arbejdsgiverorganisation.

Medlemstilfredshed

Vi skal være til gavn for medlemmerne, og vores rådgivning og services skal være tilpasset efter de behov, vores forskellige medlemmer har. For os er det vigtigt, at vi kender vores medlemmer godt, og at vores medlemmer oplever, at vores ydelser og services løfter kvaliteten i deres arbejde.

For at understøtte det har vi i 2021 gennemført tilfredshedsundersøgelser i form af telefonisk kontakt til udvalgte medlemmer og generel opfølgning efter endt rådgivning. Det har givet os indikationer på, hvad der fungerer godt, hvad der fungerer mindre godt, og hvad der efterspørges. Den indsigt vil vi bruge fremadrettet til at tilpasse og udvikle vores arbejdsgiverservice-ydelser.

De tre indsats

For at sikre medlemstilfredsheden har vi i 2021 fokuseret vores indsats på tre forskellige fremgangsmåder: Virksomhedsbesøg, telefonisk kontakt og telefonisk opfølgning efter rådgivning.

Virksomhedsbesøg har grundet pandemien været udsat. Dog har det også betydet, at vi var i tættere tele-

fonisk kontakt med vores medlemmer, og at vi har gennemført telefonisk opfølgning efter endt rådgivning, hvor vi var i kontakt med samtlige af de medlemmer, der har fået rådgivning i 2021.

Uanset antallet af rådgivninger, et enkelt medlem har fået, har vi maksimalt kontaktet dem to gange i løbet af 2021 for at høre, om de var tilfredse med vores rådgivning. På baggrund af de to gennemførte indsatser er det med stor glæde, at vi kan se, at der en meget stor tilfredshed blandt vores medlemmer med vores rådgivning og services.

39,61% OVERENSKOMST
 19,35% OPSIGELSE
 0,69% KURSER OG UDD.
 0,30% FUNKTIONÆRLOV
 8,45% FORSKELS- OG
 LIGEBEHANDLING
 4,28% FERIELOV

2,48% ELEVER
 4,55% BARSEL
 4,89% ANSÆTTelsesbevis/LOV
 10,38% ANDET - PERSONALEJURA
 1,30% TR/AMR
 2,87% SYGEDAGPENGE
 0,86% PENSION

Personalejura og arbejdsret

En væsentlig del af vores arbejde består i at rådgive og hjælpe medlemsvirksomhederne i deres rolle som arbejdsgiver, herunder også indgåelse af overenskomst eller lokalaftaler.

I rådgivningen lægger vi stor vægt på både at formidle juraen på området på en let forståelig måde, og give praktisk anvendelig sparring sådan at medlemsvirksomhederne selv kan komme godt videre i sagen.

Som noget nyt kan vi se, at flere og flere henvender sig med spørgsmål til forskelsbehandling pga. af alder og evt. handicap. Det er et område, hvor der gives store godtgørelser for usaglig forskelsbehandling, men hvor medlemmerne heldigvis er hurtige til at søge rådgivning og sparring, før det udvikler sig til en tvist.

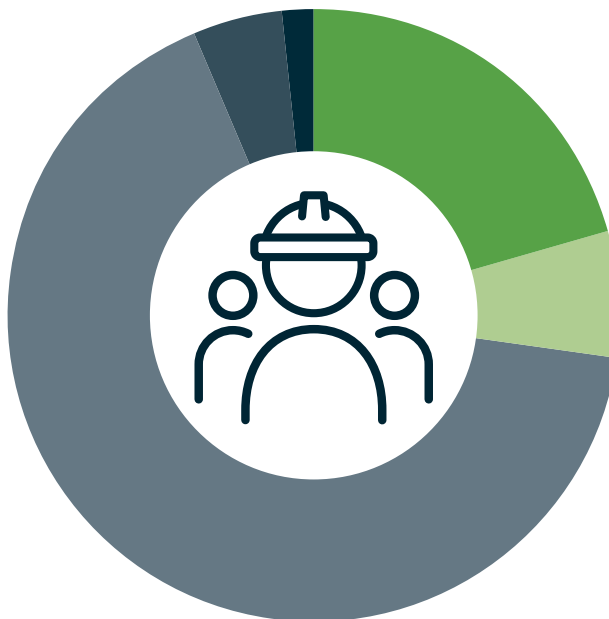
Vores nye virtuelle »god-morgen-møder« har været vel besøgt, og kommer til at fortsætte, lige som vores to kurser for bestyrelsesmedlemmer i h.h.v. kooperativer og i organisationer.

Byggejura, entrepriseret og udbud

Udover rådgivning indenfor udbud og kontrakter har der været mange spørgsmål om, hvem der skal betale for de store prisstigninger på materialer, der har været i 2021.

Pandemien har også givet mange spørgsmål i 2021 om tidsfristforlængelser, herunder om pandemien er en force majeure situation. Alt det til trods har der i 2021 været fuld fart på den danske byggebranche på alle fronter, og de stigende priser på både boliger og byggematerialer har ikke skræmt danskerne fra at renovere og bygge nyt.

Formentlig har nedlukningen og det at så mange har arbejdet hjemmefra, givet ekstra blod på tanden hos de private kunder, som har udvist stor lyst til at renovere med f.eks. nye gulve, badeværelser og køkkener. Den helt store udfordring i 2021 har været at få nok kvalificeret arbejdskraft.

- 21% AB18/ABT18/GENERELT
- 6% AB92/ABT93/GENERELT
- 66% BYGGEJURA GENERELT
- 5% EU-USBUD
- 2% TILBUDSLOVEN

- **58,14%** ANDET - ERHVERVSJURA
- **9,30%** BESTYRELSE/LEDELSE/SAMARBEJDE
- **18,60%** STIFTELSE/OMDANNELSE
- **13,95%** VEDTÆGTER

Erhvervs- og virksomhedsjura

I sekretariatet hjælper vi medlemmerne med at tilgå viden om de lovgivningsmæssige rammer for virksomhedens organisering og ledelse. I nogle tilfælde med længere og mere omfattende processer f.eks. i forbindelse med omdannelse af en virksomhed. Erhvervs- og virksomhedsjura dækker over medlemsrådgivning om virksomheds- og selskabsformer, vedtægter, bestyrelsesarbejde og det organisatoriske, demokratiske samarbejde i virksomhederne generelt.

Iværksætteri

Ved siden af medlemsrådgivningen tilbyder vi pro-bono vejledning til iværksættere, der kontakter os med spørgsmål om etablering af socialøkonomiske og kooperative virksomheder. Her handler spørgsmålene ofte om valg af den rigtige virksomheds- og organisationsform, og om hvordan man kan forretningsudvikle en virksomhed med et socialt eller fællesskabsbaseret sigte.

Koop-Barsel

For at fastholde Koop-Barsel som en af de bedste barselsudligningsordninger og tage højde for de seneste overenskomstfornyelser har vi besluttet at ændre en del i den nuværende ordning.

Refusionsperioden

Ud fra et ligestillingssynspunkt ønsker vi, at fædre har mulighed for at tage en meget større del af forældreorloven. Derfor har vi for børn født den 1. januar 2022 og frem ændret refusionsperioderne således:

Koop-Barsel yder refusion i henhold til overenskomsten, dog max. 36 uger for forældrene tilsammen. Anmodningen skal være fremsat senest 12 uger efter barnets fødsel. Restrefusion skal være ansøgt senest et år efter barnets fødsel.

- 4 uger før forventet fødsel til mor
- 2 uger øremærket efter fødsel til mor
- 2 + 3 uger fædreorlov
- 25 ugers fælles forældreorlov
- I alt mulig refusion til det samme barn 36 uger

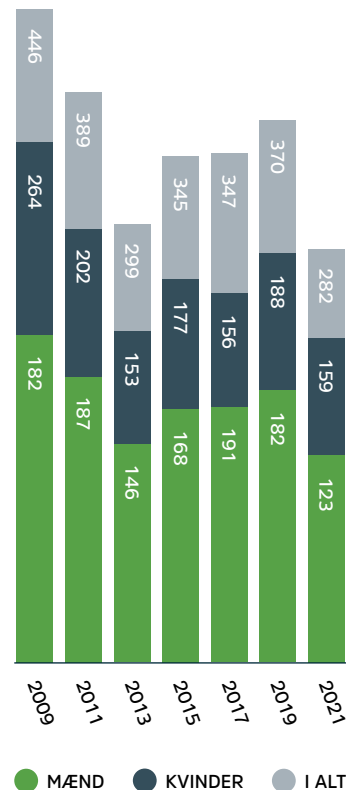
Sådan deles fælles forældreorlov fremadrettet

Hvis begge forældre holder fællesorlov, bliver fællesorloven delt imellem begges arbejdsgivere, uanset hvilken barselsordning de er tilknyttet. Der bliver brugt af fællesorloven, når mors eller fars arbejdsgiver får udbetalt dagpengerefusion fra Udbetaling Danmark.

Refusionen fordeles ud fra, hvornår mor og far/medmor holder orlov. Hvis mor fx holder orlov de første 15 uger af fællesorloven, hvorefter far/medmor holder orlov i 15 uger, vil mors arbejdsgiver være berettiget til refusion for 15 uger, og fars/medmors arbejdsgiver vil være berettiget til refusion for 10 uger. Hvis mor og far/medmor holder fællesorlov samtidig, vil begges arbejdsgivere være berettiget til refusion i den samme periode. Hver arbejdsgiver vil derfor modtage refusion for 12,5 uge.

Blanketter og yderlige information om satser og bidrag findes på vores hjemmeside.

Antal barselsrefusioner

Rådgivnings- funktionen BPA-arbejdsgiver

Siden 2009 har Kooperationen varetaget rådgivningsfunktionen BPA-arbejdsgiver for borgere med tilskud til ansættelse af hjælpere og borgerstyret personlig assistance efter §§ 95 og 96 i Lov om social service. Borgerne bliver gennem rådgivningsfunktionen støttet i deres selvstændighed, og rolle som arbejdsgiver og arbejdsleder for deres hjælpere.

Der rådgives om alt fra konkrete spørgsmål i forbindelse med opsigelse/bortvisning, pligter og rettigheder under fravær i forbindelse med graviditet og barsel, ændringer i ansættelsesvilkår, konflikter i ansættelsen, ansættelsesbeviser, tavshedspligt til tolkning af specifikke love.

COVID-19 har også i 2021 skabt en del problemstillinger for brugerne. Henvendelserne har omhandlet alt fra generel vejledning i forhold til smitterisiko og smittereducerende tiltag på arbejdspladsen til ansættelsesretlige spørgsmål.

Unge og Kooperationen

Gennem 2021 har vi sammen med vores medlemsvirksomhed Flexwerker arbejdet på en workshop og fredagsbar for alle lærlinge og elever i medlemsvirksomhederne. En dag, som blev udskudt grundet corona, men som blev realiseret i foråret 2022.

Formålet er at give de unge en dybere forståelse for den kooperative virksomhedsform og at inspirere dem

til at tænke stort i forhold til, hvordan de synes fremtidens kooperativer skal se ud. På workshoppen fik vi glæde af Flexwerker som undervisere, hvor de også fortalte om, hvorfor det er noget helt særligt at arbejde i en kooperativ virksomhed.

Idéen med workshoppen og fredagsbaren er at bevidstgøre de unge lærlinge og elever i forhold til det ko-

operative fællesskab, de er blevet en del af. Resultaterne fra workshoppen skal indgå i Flexwerkers magasin, som udkommer til efteråret 2022. Artiklen skal give yderligere inspiration og forhåbentlig skabe nysgerrighed om den kooperative verden for endnu flere.

Vi ser frem til at kunne inspirere og gøre de unge endnu klogere på det kooperative potentiale i løbet af 2022!

Kooperationen i Verden

I december 2021 afholdt vores verdensorganisation ICA, kongres. En kongres holdes, når der er et særligt tema der skal vendes og drejes, drøftes og måske opdateres. Det sker i et tæt samspil mellem anerkendte forskere og praktikere. Lidt som en synode eller et koncil, hvor man bruger god tid på at undersøge, om teori og praksis er i overensstemmelse. Og om der er områder, som trænger til ny formulering, inspiration eller forklaring.

Temaet for kongressen i Seoul var »Den kooperative identitet«. Et helt afgørende vigtigt, men også enormt tema.

For hvordan får vi de samme værdier og principper til at spænde ud over hele verden, fra data kooperative, over musik og rengørings plat-

forme, boghandler, økologisk ost og andelsboliger til landbrug, dagligvarer, vindmøller og fiskeri – fra nord til syd – og hele vejen rundt ved ækvator? Vi ved de virker, men vi har også behov for opdaterede beskrivelser af, hvad det er, som gør, at det virker – og hvordan man bedst understøtter udviklingen af modellen.

Vi kom en del af vejen i Korea. Men det helt store arbejde ligger nu foran os alle. Et omfattende debatmateriale bliver nu sat til diskussion i hele verden i et år – også i Danmark. Og vi glæder os meget til at bruge det som afsæt for forskellige medlemsaktiviteter i den kommende periode. Kun sammen bliver vi klogere på, hvad det er, som virker – også de næste 100 år!

KOOPERATIONEN

Reventlowsgade 14, 2. · 1651 København V · T. 33 55 77 30
kontakt@kooperationen.dk · www.kooperationen.dk

GRAFISK PRODUKTION: EKS-SKOLENS GRAFISK DESIGN & TRYK